

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/126/2017
Identifikačné číslo spisu:	5107209447
Dátum vydania rozhodnutia:	31.01.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:5107209447.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po poručiťke H. B., ktorá zomrela dňa L. XXXX, naposledy bytom v G., o prejednanie dedičstva, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 30 D 283/2007, o dovolaní dedičov 1/ Q. J., dcéry poručiťky, bývajúcej v Senci, Ulica pri Búroši č. 4374/8 a 2/ H. B., syna poručiťky, bývajúceho v G., zastúpených Advokátskou kanceláriou ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., so sídlom v Žiline, Závodská cesta č. 3911/24, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 15. marca 2016 sp. zn. 5 CoD 3/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie dediča H. B. a dedičky H. J. o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) uznesením z 22. decembra 2015 č. k. 30 D 283/2007-732 nariadil likvidáciu dedičstva po poručiťke H. B., s tým, že vyzval jej veriteľov, aby prihlásili svoje pohľadávky a poučil ich, že v prípade oneskoreného oznámenia svojich pohľadávok dedičia voči nim nebudú niesť žiadnu zodpovednosť, ak dôjde k vyčerpaniu celej ceny dedičstva s tým, že neuspokojené pohľadávky z likvidácie zaniknú.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj ako „odvolací súd“) na odvolania veriteľa Majetkový Holding, a.s., dediča H. B. a dedičky Q. J. uznesením z 15. marca 2016 č. k. 5 CoD 3/2016-813 potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne. Námietky dediča H. B. ohľadom nezahrnutia iného majetku či vecí určených pre vlastné potreby poručiťky ako úpadcu okrem finančných prostriedkov do majetkovej podstaty boli označené za nedôvodné, pretože takéto zisťovanie majetku bolo predmetom pôvodného dedičského konania, kde to dedičia žiadnym spôsobom nenamietali. Za účelové označil odvolací súd aj ďalšie námietky dediča H. B. ohľadom výšky zistených aktív majetku po poručiťke. K odvolacej námietke veriteľa ohľadom ignorovania § 44 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení platnom do 31. januára 1988 odvolací súd uviedol, že k jeho uplatneniu môže dôjsť až v nasledujúcom postupe a rozhodnutí súdu prvej inštancie. Poznamenal, že dedičskému konaniu predchádzalo konkurzné konanie, počas ktorého poručiťka zomrela, čo malo za následok vstup dedičov namiesto úpadcu, konkurz bol zrušený a jeho výsledky boli postúpené dedičskému súdu.

Dedičstvo po poručiťke bolo preukázane predĺžené, dedičia ho odmietli prenechať veriteľom na úhradu dlhov poručiťky, a teda bolo nutné nariadiť likvidáciu dedičstva v zmysle § 175 písm. t/ O.s.p. Uviedol, že majetok poručiťky tvorí len finančná hotovosť, teda nie je možné postupovať v zmysle § 175 písm. u/ O.s.p., ale súd prvej inštancie zrejme pristúpi k rozvrhu výťažku speňazenia majetku poručiťky. Postup sa bude týkať pohľadávok veriteľov, ktorí si prihlásili pohľadávky v dedičskom konaní ako aj veriteľov z konkurzného konania. V závere svojho rozhodnutia odmietol odvolanie dedičky Q. J. ako oneskorene podané.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu z 15. marca 2016 č. k. 5 CoD 3/2016-813 podali dedičia Q. J. a H. B. (ďalej aj ako „dovolateľa“) dovolanie z dôvodu, že im v odvolacom konaní bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Podľa ich názoru rozhodnutie odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnené (t. j. nepreskúmateľné) a arbitrárne. Žiadali, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a zároveň odložil vykonateľnosť predmetného uznesenia.

4. Veriteľka po poručiťke H. B. X. V. vo svojom vyjadrení k dovolaniu žiada podanie dovolateľov odmietnuť, nakoľko smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

5. Majetkový Holding, a.s. má za to, že dovolanie dedičky H. J. nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, a teda žiada, aby bolo dovolacím súdom odmietnuté. Dovolanie dediča H. B. označil ako nedôvodné a z toho dôvodu má za to, že je nutné ho zamietnuť.

6. Veriteľ Rozhlas a televízia Slovenska považuje rozhodnutie odvolacieho súdu za správne a preto žiada, aby dovolací súd rozhodol tak, že dovolanie v celom rozsahu zamietne.

7. Stredoslovenská energetika, a.s. spolu s Dôverou zdravotnou poisťovňou, a.s. uviedli, že nechávajú rozhodnutie o dovolaní dovolateľov na posúdení súdu.

8. Slovenská konsolidačná, a.s. vo svojom vyjadrení k dovolaniu žiada, aby bolo dovolacím súdom odmietnuté, pretože nemá náležitosti alebo zamietnuté ako nedôvodné. Konanie dovolateľov označila za účelové.

9. Na konanie o dedičstve sa s účinnosťou od 1. júla 2016 vzťahuje zákon č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

10. V zmysle § 2 ods. 1 CMP sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu (dedičia Q. J. a H. B.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania, skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže o dovolaní konať a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné.

12. Dovolanie bolo podané osobne na súde prvej inštancie 27. júna 2016, t. j. pred 1. júlom 2016, za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), preto dovolací súd postupoval podľa prechodných ustanovení § 395 ods. 2 CMP a § 470 ods. 2 CSP (na základe ktorých právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované) a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 239 O.s.p.

13. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

14. Dovolaním dovolateľov je napadnuté potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktorým dovolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým nariadil likvidáciu dedičstva, vyzval veriteľov poručiťky, aby prihlásili svoje pohľadávky voči nej a zároveň ich poučil o dôsledkoch neprihlásenia predmetných pohľadávok. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p.

15. Pokiaľ dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydanému v tejto procesnej forme je opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo proti uzneseniu, ktorým dovolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.) alebo proti potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého dovolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) alebo uznesenie o

uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo jeho vyhlásenia za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

16. Podľa § 239 ods. 3 O.s.p. ustanovenia ods. 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

17. Dovolanie dovolateľov nesmeruje proti uzneseniu, ktoré by malo znaky uznesení uvedených vo vyššie vymenovaných ustanoveniach, preto dovolanie podľa § 239 O.s.p. nie je prípustné.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené by dovolanie dovolateľov bolo prípustné iba ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Dovolatelia procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdili a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť ich dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

19. Dovolatelia uviedli, že v konaní im bola odňatá možnosť konať pred odvolacím súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Podľa ich názoru rozhodnutie odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnené (t. j. nepreskúmateľné) a arbitrárne.

20. Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. sa rozumel nesprávny postup súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania (napr. práva zúčastniť sa na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod). Najvyšší súd v minulosti často zdôrazňoval, že pre záver o existencii procesnej vady konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. (a teda aj vady uvedenej v písmene f/ tohto ustanovenia) nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že sa súd dopustil takej vady; rozhodujúcim bolo výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 409/2015, 4 Cdo 143/2015, 5 Cdo 238/2015, 6 Cdo 30/2016, 7 Cdo 371/2015, 8 Cdo 34/2016). V prejednávanej veci z obsahu spisu nevyplýva, že by dovolateľom bolo niektoré z týchto práv odňaté, resp. aby boli splnené podmienky zakladajúce uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

21. Dovolatelia v dovolaní namietali, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené. K tejto námietke dovolací súd odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie : „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods.1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Najvyšší súd, stotožňujúc sa v preskúmvanej veci so závermi, na ktorých spočíva predmetné stanovisko, skúmal, či v danej veci ide o taký výnimočný prípad, kedy by nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladala vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

22. Len v mimoriadnych a ojedinelých prípadoch mohla nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladať vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a to napríklad, ak rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahovalo vôbec žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak odôvodnenie malo také zásadné nedostatky, ktoré sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi následkami blížila k „justičnému omylu“. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž princíp právnej istoty môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009). Po preskúmaní spisu dovolací súd nezistil, že by v prejednávanej veci bol dôvod pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016.

23. Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňalo kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. z hľadiska formálnej štruktúry a obsahovalo aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov

rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ s a s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

24. Najvyšší súd nezistil ani splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti (dovolaniím) napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 243 O.s.p. a v súlade s ustálenou praxou odvolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

25. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania dovolateľov nebolo možné vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p. Najvyšší súd preto dovolanie dovolateľov podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné odmietol.

26. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov odvolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.